

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

K shodu narodne stranke v Starem trgu.

Na zadnjo nedeljo sklicala je bila narodna stranka javni shod v Stari trg pri Ložu. Postavila je na dnevni red 1. politični položaj, 2. delovanje deželne zbornice, 3. narodno-gospodarske težnje slovenskega naroda, 4. program narodne stranke. Dejstva, slovenskemu občinstvu že znana, da se je karatu in arhivarju Koblarju, kateri je imel govoriti o 4. točki programa, od škofijstva pismeno prepovedala udeležba na tem shodu in da je tolpa na pol vinjenih in naščuvanih seljakov pod vodstvom treh kapelanov zaprečila zborovanje na tem shodu, to daje signaturo razmerju strank na Kranjskem.

Danes hočemo mirnega srca premotriti vzroke in posledice tega dogodka, katere priporočamo tudi izvenkranjskim krogom v preudarek in uvaževanje.

Narodna stranka skliče shod s celo zmernim programom, kateri ne more biti nikomur v spodtiko. Nič slabega sluteč, ne misli na kake previdnosti pri shodu, saj pušča tudi ona nasprotni stranki, da vrši svoje shode mirno in brez zmote. Druga pod vodstvom duhovništva in pokroviteljstvom škofijstva stoječa katoliška stranka pa uvidi, da, kakor hitro začne narodna stranka svoje nazore o potrebah in težnjah naroda mej prostim ljudstvom razpravljati, pade marsikatera beseda, ki utegne podreti stavbo visokodonečih fraz brez praktičnih nasvetov, s katerimi katoliška stranka prosto ljudstvo slepi, bega in naravnost zapeljuje. Zatorej je treba zabraniti, da bi prišle take besede mej ljudstvo in to se je posrečilo tej stranki na shodu v Starem trgu.

Kako pa je do tega prišlo, da celo prosto zborovanje naše stranke pri nas ni mogoče? To je sad iz semena, zasejanega po dru. Mahničju. Ta sad ni zdrav in okusen, škodljiv in naravnost strupen je. Kdor je čital o pretepu množice v Starem trgu, pripadajoče istemu maloštevilnemu narodu, in to iz povoda, da so se namenili razpravljati poleg praktičnih tudi idejalni smotri slovenskega naroda, temu mora strepetati srce. Do takih posledic dovaja pre-

poved, čitati duševne proizvode nasprotnika in tako seznanjati se z njegovimi nazori; do tega dovaja jednostranska vzgoja onih, kateri so poslani mej ljudstvo skrbeti za njegov dušni blagor, in fanatizem, posledica tega jednostranstva, ucepljen neukim in nerazsodnim masam, vzbuditi mora v le-teh najgrše instinkte.

In kako je to, da ima Mahnič večje uspehe mej duhovenstvom na Kranjskem, kakor doma na Goriškem? Tam nosi mitro moder mož, milega srca, kateri je ustregel želji, da se Mahnič odstrani od vodstva zavoda, kjer se vzgaja duhovniški naraščaj, — tu na Kranjskem pa sedi na škofovskem sedežu pokrovitelj Mahničev, kateriga je vabil v ljubljanski bogoslovni zavod in kateriga je pozneje tudi kandidiral za škofovski sedež. Taka dejanja kažejo tudi dalje stoječim, kak duh vlada v ljubljanski bogoslovnici.

Fraza: „slovensko liberalstvo“, ta iznajdba Mahničeva, je orodje, s katerim nastopajo Mahničevi učenci mej prostim ljudstvom proti nam. Zoperna je beseda „liberalec“ iz ust prostega človeka, kateremu se vidi, da je ne ume. A če se ta beseda obdā z vsem zlom, kar ga je na svetu, in kaže, da ona znači uzrok vseh nadlog, katere človeški rod prenaša, tedaj se prime hujskanje nekega človeka in — namen je dosežen. S to zvijačo, katero je goriški prerok naučil svoje učence, razdražili so najnižjo maso proti nam in narodni stranki.

Toda kaj je narodna stranka, to kažejo sklepi združenih poslancev na shodu dne 2. oktobra 1890 v Ljubljani in kažejo sklepi shoda zaupnih mož narodne stranke dne 29. novembra 1894, kateri so odsev sklepov poslancev na shodu 2. okt. 1890. Tam je narodna stranka storila sklepe, kateri so tako pravilni in tako neizpodbitni, da so naši patentirani katoličani o njih kar molčali, ker niso nič našli, s čemer bi jih bili pobijali. Tam smo izrazili verska, narodna in gospodarska načela slovenskega naroda. Menili smo, da smo s tem napravili most, po katerem se zbližata stranki v skupno delovanje. Varali smo se, naši domači nasprotniki hočejo imeti

boj in gospodstvo v deželi in ne meneč se za naše sklepe, nam le naprej očitajo liberalstvo in nas skušajo tako ob zaupanje spraviti.

Shod z dne 29. novembra 1894 nam ni prinesel zbližanja. Prišla je katastrofa ponoči na veliki ponedeljek. Zaječala je naša domovina pod grozno nesrečo. Vsak človek je občutil svojo onemoglost, — kdo naj bi pri takem dogodku ne segel nasprotniku v roko z obljubo, da opustita dosedanje nasprotstvo in malovredno prasko. Vdarec bil je za nas tako silen, da so strasti res ponehale in smo res mislili, da se povrne trajen mir v našo domovino. Bližale so se volitve v mestni zastop ljubljanski in neposredno pred volitvami izpregovorilo se je od nasprotne strani narodni stranki, naj si sežeta obe stranki v roke, da odslej složno delujeta v korist mesta in naroda. Narodna stranka je verjela sladkim besedam in prišel je nekega dne doslovno jednak poziv na volilce v „Slovenca“ in „Slovenskem Narodu“ podpisan od „odbora kat. slov. društva“ in „izvrševalnega odbora narodne stranke“. Volitev se je izvršila in volili so se nekateri zastopniki nasprotne stranke v mestni zbor.

Kdo naj bi se ne razveselil složnega delovanja vseh Slovencev v obče in osobito na Kranjskem? Ali vse nade, ki smo jih stavili na ta kompromis, so se izjalovile. Komaj so se volitve izvršile in še predno so se duhovi po potresu pomirili, potovali so odposlanci katoliške stranke po deželi in segali po istem orodju, katero jim je pred potresom in pred kompromisom proti nam služilo. Nastopajo govorniki, katerim smo mi sovraženi „liberalci“, ki so sklenili vse one kvarne zakone za kmeta, obrtnika itd. In da nas s temi liberalci v jeden koš mečejo, kaže to, da nas poleg liberalcev sploh imenujejo domače liberalce. Tu ni več mogoča nevednost. Oni, ki nastopajo kakor govorniki pred ljudstvo, ne morejo biti tako nevedni, da bi se moglo reči: odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. Ne, to je zloba, to je naravnost zakrivanje resnice, kar je tem grše, ker prihaja od strani in oseb, katerim bi morala biti resnica čez vse ljuba!

Listek.

† Andrej Praprotnik.

(Konec.)

Znamenita je tudi knjiga, katero je Praprotnik izdal l. 1852: „Spisje za slovensko mladino“. Leta 1887. je bila že petič tatisnjena, seveda dokaj popravljena in pomnožena. — Svoje pesni nabožne vsebine je pošiljal „Zgodnji Danici“, katera jih hrani obilico v svojih letnikih. Slovenski skladatelji so tem pesmim zložili napeve, in dandanes se po vsem slovenskem svetu ob različnih cerkvenih slavnostih prepevajo.

V Bleiweisovih „Novicah“ je l. 1849. izprožil Praprotnik misel o ustanovitvi učiteljskega lista, „de bi se učeniki in vsi šolski prijatli v lastnim časopisu bratovsko in prijazno pomenili: kaj in kako bi za našo slovensko mladost bolje bilo, kako bi se zavére in protivniki odvernili.“ — „Novicam“ je ostal do konca zvest sotrudnik. Ni ga letnika, ki bi ne imel po več njegovih dopisov. Tu je nakopičenih obilo njegovih prigodnih, nabožnih in domoljubnih pesmij, takisto spisov, ki se tičejo šole. Znamenita je njegova razprava „Ljudsko šolstvo na Kranjskem“, kjer se v začetku veseli, kako lepo napreduje ljudska šola, dalje govori o šolskih knjigah, zahvaljuje one, ki pomagajo šoli k napredku

in končno veli, da procvitajoče šolstvo obeta „boljše čase, kakoršnih si vsak pravi domorodec le želei more.“

Kar si je Praprotnik tolikanj želel, to se mu je naposled vresničilo: začel je izdajati svoj lastni list, zagledal je beli dan 1. januarja 1861. „Učiteljski Tovariš“, ki izhaja še do današnjega dne sedaj kot glasilo „Slovenskega učiteljskega društva“. — „Učiteljski Tovariš“ je — rekli bi — Praprotnikov dušni sin, kateremu je odslej posvetil vse svoje duševne sile. Največ je za svoj list pisal sam — koliko in kaj vse, tega ni mōči tu naštet. Prvih 12 let mu je bil sam urednik in poleg truda, ki ga je imel pri urejevanji in spisovanji, moral se je boriti proti mnogim in premnogim sovražnikom, ki so mu delali zapreke in so skušali otroka pri krstu umoriti. Vsekdar se je odločno potegoval za svoje in svojega lista čast. Pogumno je odgovarjal „Tagblattu“, ki ga je nesramno napadal. V isti dōbi se je naše šolstvo bistveno izpremenilo. Državni zakoni so ljudsko šolo iztrgali iz cerkvenega varstva in jo podredili državnemu nadzorstvu. Neka čudna sapa je zavela mej našim učiteljstvom. Čim bolj je klical „Tovariš“ k zlozemu delovanju po geslu, ki si ga je postavil kot glavno vodilo — vse za vero, dom, cesarja — tem bolj se je kazal razdor mej učiteljstvom, kateremu je pomagal do viška spis viteza Gariboldija: „Zur Lehrerfortbildung in Krain“.

Kdo bi ponavljal vsa ta očitanja nasproti slovenskemu šolstvu, učiteljstvu in „Učiteljskemu Tovarišu“! Odločni, narodni in značajni učitelji so v posebni knjižici odgovorili tem napadom, a vender se je takrat ustanovil „Krainischer Lehrerverein“ in pod uredništvom J. Zime nov šolski list „Lai-bacher Schulzeitung“. Take neprijazne okolnosti, skrb za šolo in dom so prisilile Praprotnika, da je izročil „Tovariševo“ uredništvo Mateju Močniku, ki je ta posel opravljal do 1882. l., potem ga pa zopet Praprotniku izročil.

Tudi sedaj, ko ni bil več urednik, ni počival. Poleg drugih manjših iztisov je sestavljal v Letopisih „Matice Slovenske“ poročila o njenem delovanju, spisal knjigi „Dr. Lovro Toman“ in „Slovenski spisovnik“, katerega je izdala družba sv. Mohorja.

Za svojega poznejšega urejevanja „Učiteljskega Tovariša“ se je moral boriti proti starim sovražnikom, a krepko se je držal do svojega umirovljenja, ko je vodstvo I. mestne petrazredne deške ljudske šole in uredništvo „Tovariševo“ izročil g. Andreju Žumru.

Da bode pregled njegovega književnega delovanja popolnejši, naj omenimo še nekatere njegovih spisov, zlasti šolske knjige. Tedanji šolski nadzornik dr. Fr. Močnik je bil Praprotniku zelo naklonjen, in po njegovem načrtu je spisal l. 1856. „Slovenski

Volitve za deželni zbor so pred durmi in tu je treba delovati z „liberalstvom“, da se narodna stranka podere. Tako nastopajo naši nasprotniki. In vse to razdiralno početje zakrivajo s plaščem katoličanstva in podkrepljajo z besedami Kristusovega namestnika!

Vtihatopili so se v mestni zastop pod krinko spravljivosti zlorabeč našo zaupljivost. Sedaj je jasno, komur še ni bilo, kdo hoče spravo in kdo je neče, ampak hoče boj po vsaki ceni. Apelujemo na Štajerce, ki imajo toliko britkih besed za nas, — apelujemo na Korošce in Primorce, da uvažujejo to in storijo pravično sodbo o nas. Apelujemo pa tudi osobito na tržaške Slovence, katerim je bil naš program na shodu zaupnih mož premedel in prekrotak, da vpoštevajo, kak hud boj bijemo na Kranjskem še za ta po njih sodbi tako pomanjkljiv program.

Toda dosedaj nima nasprotna stranka družega za seboj, kakor one, ki se pridobe za kupico vina in svojo mlečnozobo mladež seboj jemljejo na izgrede. O tem nas je preveril njen črni čin v Staremtrgu, — in če pravijo, da na tem shodu ni ljudstvo hotelo poslušati svojih poslancev, je to le lažnjiv izgovor, s katerim prikrivajo pravi namen izgredu, da bi ne izvedela po njih zapeljana množica resnice.

Narodne stranke dolžnost bode, tem ljudskim zapeljivcem strgati krinko raz obraz in nadejamo se, da sodba naroda jej ne bode neugodna. Poskusimo se pri bodočih deželno-zborskih volitvah. Vsacega zavednega rodoljuba dolžnost pa je, da vse stori, da ne pridejo v prihodnji deželni zbor politični spekulant in kapelani.

V Ljubljani, 3. julija.

Taaffe zopet straši. Ko je od jedne strani z vso gotovostjo se že napovedovalo, da bode Badeni ministerski predsednik, z ravno tako gotovostjo zatrjuje „Wiener Sonn- und Montagszeitung“, da pride zopet grof Taaffe na krmilo. Pripravljajo se stvari velikega pomena. Po skušnjah po koaliciji se misli povrniti k onemu stanju, kakeršnega je nameraval ustanoviti grof Taaffe 1891. leta. Ne bode se sestavila nobena trdna večina kot bojna organizacija proti drugim strankam, pa tudi nobena strogo parlamentarna vlada. Od sedanjih ministrov vstopi v novo ministerstvo jedino Jaworski. V novi vladi bodeta dva češka veleposestnika in več članov gospodske zbornice. Vlada bode gojila Čehom prijazno politiko. Zaupni mož bodoče vlade je bil na češkoslovanski razstavi v Pragi in je pri tem govoril z več uplivnimi češkimi politikami. Do pravih pogajanj ni prišlo. Čehi se drugače ne spusté v resna pogajanja, da se odstrani sedanji namestnik na Češkem in odpravi izjemno stanje. Poslednje se zgodi malo pred prihodom cesarjevim v Prago. — Koliko je resnice v tem, koliko domišljije, se mora kmalu pokazati.

abecednik“, „Slovensko-nemški abecednik“ in leto pozneje „Pervo in Drugo berilo za slovenske šole“. L. 1858. je izdal „Koledar Slovenski“, l. 1861. do 1864. „Darek slovenski mladosti“ (3 zvezki) l. 1866. „Palček“ (koledar), l. 1869. „Slovensko slovnico za pervence“, l. 1871. „Učiteljski Koledar“, l. 1888. je pomagal A. Žumru in A. Razingerju sestavljati „Prvo nemško slovnico in prvo nemško berilo za slovenske ljudske šole“ itd. itd.

To vse nam zadostuje, da lahko rečemo z mirno vestjo in s popolnim prepričanjem, da je Praprotnik posvetil vse svoje življenje povzdigi in napredku ljudske šole in blaginji svoje domovine. To njegovo neumorno, njegovemu zdravju izvestno kvarno delavnost je odlikoval presvetli cesar sam, ko mu je l. 1883. podelil zlati križec s krono za zasluge. Če kdo, gotovo je Praprotnik zaslužil to najvišje odlikovanje.

Žal samo, da je začel Praprotnik takoj po svojem umirovljenju bolehati. Vkljub temu pa je vedno ohranil svojo navdušenost za učiteljski stan, vedro srce in bistro glavo. Živel je do zadnjega udan Bogu, domu in cesarju. To trojno svojo ljubezen je očitno kazal v svojih pesmih in spisih ter s svojim delovanjem v šoli in zunaj šole. Telesno bolan je bil zdrav na duhu — mož, kateri bodi vzor slovenskemu učitelju. Stori je dovolj, v razmerah, v kakoršnih je on živel, ne bi mogel nihče več storiti. Bodi zaslužen mir njega blagi in plemeniti duši!

G.

Bodoče ministerstvo. Da bi prišel Badeni, to je bila menda le želja levičarjev, ki nimajo upanja, da bi prišlo kako zanje povoljnije ministerstvo. Kdo bode ministerski predsednik, se ne bode tako hitro odločilo. „Reichspost“ pravi, da je le to gotovo, da se Kiellmannsegg zopet povrne k namestništvu, da Badeni ne bode ministerski predsednik in da Gauč ne pride več v poštev. Tega pa le list ne pove, od kod ima te informacije.

Dalmatinski Srbi so dosedaj navadno podpirali Italijane proti Hrvatom. Dne 23. m. m. so imeli v Dubrovniku pesvetovanje, bi li tudi letos volili Italijane. Sklenili so pa, da letos italijanske stranke ne bodo več podpirali. To je prvi korak do sprave mej Srbi in Hrvati.

Bolgarija. Stambulov skuša postati popularen s tem, da kaže veliko zanimanje za makedonsko vprašanje. V svojem glasilu „Svoboda“ je priobčil jako oster članek, v katerem napada vlado, da še ni mobilizovala vojske in se pripravila na boj. Turki so že, kakor se govori, zaseli jedno postojanko na turški zemlji in vojaški poveljnik v Drinopolju je dobil že povelje, da naj kar zasede Bolgarijo, ko bi prišlo do kacega boja na meji. Vladi očita izdajstvo in jej preti, da jo bode narod odstranil. Vzlic temu pa ne kaže, da bi Stambulov dosegel svoj namen. Poseben makedonski odbor neče imeti ž njim nobene zveze. Odklonil je celo njegov dar. Darovi se temu odboru vedno v večji meri stekajo, ker vedno širši krogi se zanimajo za Makedonijo.

Političen dvoboj. Te dni se je v Parizu vršil dvoboj, o katerem se govori v vseh političnih krogih. Dvoborila sta se poljedelski minister Gadaux in pa socialistični poslanec Mirman, ki sedaj služi pri vojaki. Minister je bil dal ostavko, da se je mogel dvobojevati, in po končanem dvoboju je zopet prevzel ministerski portfelj. Povod dvoboju je bil to, da je nedavno poljedelski minister obiskal Mirmanov volilni okraj. Več socialističnih občinskih odbornikov v Rheimsu je ministru izreklo nevoljo, da njih poslanec zaradi vojaške dolžnosti ne more izvrševati svojega mandata. Minister je odgovoril, da obžaluje, da kakega republikanca ne navdaja želja služiti republiki. Mirman je na to pisal surovo pismo ministru, v katerem mu očita, da je v prijateljstvu s politikami, ki so zamotani v razne sleparije. Časopisi sedaj razpravljajo vprašanje, če se je Mirman smel bojevati kot navaden vojak. Naposled bode vsak vojak lahko še vojnega ministra poklical na dvoboj. Voino oblastvo pa baje ne misli kazensko proti njemu postopati, ker je bil tisti dan na dopustu.

Francoska trgovina. Pri banketu v Nantesu v soboto je francoski trgovinski minister Lebourn opozarjal na to, da že dvajset let francoska trgovina ni storila nobenega koraka dalje, dočim sta Anglija in Nemčija si pridobili mnogo trgovine. Največ je temu to krivo, da so francoski izdelki predragi. Priporočal je, da naj Francozje poskušajo izdelati blago, kakeršno ugaja v raznih deželah, ne pa le po svojem ukusu. Treba je poskrbeti za olajšanje kredita in pa snovati trgovske zbornice.

Državna podpora Ljubljani in drugim po potresu prizadetim krajem.

V seji poslanske zbornice dne 24. junija je govoril posl. Klun to-le:

Visoka zbornica! Na razpravi stoječa predloga dokazuje, da niso po strašnem potresu prizadeti prebivalci Kranjske in Štajerske zaman se zanašali na veldušnost vlade in visoke zbornice. S tem se bo pomoči in kredita potrebnim posestnikom hiš, kakor tudi župnijskim in šolskim občinam izdatno pomaglo popraviti dotična poškodovana ali podrtá poslopja.

Prebivalstvo Kranjske in Štajerske bi svojim zastopnikom gotovo zelo zamerilo, ko bi zamudili to priliko in vladi ne izrekli v imeni tega prebivalstva zahvalo, in sicer tako prejšnji kakor sedanji vladi, s katere dobrohotnim privoljenjem se je predloga še izdatno razširila.

Prav tako zahvala gre tudi visoki zbornici, ki je že v odseku z redkim seglasjem odobrila predlogo in ki bo to dobrodejno soglasje pokazala tudi pri predstojećem glasovanju.

Čedalje jasneje se vidi, da je potres prouzročil dosti večjo škodo, kakor je popisana v vladnem poročilu in da je torej povsem opravičeno, da je odsek dovolil virement in vzprejel resolucijo, s katero se priporoča, naj se pomoči potrebnim oškodovancem dovoli nizkoobrestno posojilo, katero bi se v 20 letih amortizovalo.

Ne homo se motili, če denemo, da je že sedaj velika večina ljubljanskih realitet obremenjena do

50 odstotkov prave vrednosti, nekatere pa še bolj. Jasno je tudi, da njih lastnikom dovoljene podpore in brezobrestna posojila ne bodo toliko znašala, da bi ž njimi mogli popraviti svoja poslopja. Mnogi posestniki bodo morali drugod iskati pomoči, da ne bo treba ustaviti začelih poprav, nego bo mogoče, dognati je do konca. Kje pa naj ti ljudje dobe potrebno pomoč? Kreditni zavodi jim pri najboljši volji ne morejo pomagati, ker jim to branijo njih pravila, če se posojila ne morejo zavarovati pupilarnovarno. Privatnih posojevalcev, ki se bavijo s posojanjem, pri nas na Kranjskem sploh ni, sicer pa mislijo taki ljudje samo na svoj dobiček, ne pa na blagor dolžnikov. Dežela bo za svoje lastne potrebe morala najeti veliko posojilo. Za mesto bo morala skrbeti na razpravi stoječa predloga. Pomoči more torej samo vlada, in sicer na ta način, da dovoli posojilo, od katerega bo plačevati kolikor mogoče nizke obresti in katero bodo lahko dobili tudi tisti, ki nimajo pravice zahtevati posojila in podpore. Zatorej je opravičena resolucija, katere vzprejem se priporoča visoki zbornici.

Na sme se prezreti, da vsled načina, kakor se je vršila cenitev, je sila težko, natančno razločevati mej tem, kar potrebuje mesto in kar je potrebno za deželo. Kakor je že g. predgovornik (dr. Ferjančič) omenil, bi se lahko zgodilo, da bi se za deželo ne porabila vsa določena svota, dočim se bo za Ljubljano potrebovala večja svota. Zato je dobro in umestno, da se vlada pooblasti, porabiti za mesto, kar bi se ne porabilo za deželo. Mislim pa, da naj to ne velja samo za brezobrestna posojila, omenjena v § 2., ampak tudi za podpore po § 3. in § 4. Zategadelj nameravam k odsekovemu nasvetu predlagati dostavek, naj se glede § 2., odstavka 3, dano pooblastilo razširi tudi na §§ 3. in 4., ker bi se tako akcija močno razširila in olajšala in bi bil povod nesporazumljenju odpravljen.

Po prvih poročilih, katera sem dobil od zanesljive strani, so v Ljubljani tudi škoda na cerkvah in na šolah dosti večje, kakor se je računalo, in za ta namen v § 4 določeni znesek 100 000 gld. se bo porabil samo za restavracijo Št. Jakobske in Frančiškanske cerkve. Na deželi je sicer mnogo cerkva, župnišč in šol, katere je potres ali deloma ali popolnoma razdejal, vzlic temu je pa mogoče, da preostane jeden del za ta poslopja določene podpore, dočim bo potrebščina za ta namen v Ljubljani dosti večja. Zato bom predlagal nov § 5., ki bo razširil s § 2. odstavka 3. vladi dano pooblastilo tudi na § 3., 4., ne da bi se vsled tega zakonski načrt bistveno predrugačil. Ta dostavek bi se unil kot § 5., sedanji § 5. bi postal § 6. in takisto bi vsi nadaljnji paragrafi dobili višjo številko.

Iz tega se razvidi, da virement, če bo pri § 4. sploh obveljal, ne bo dosti poostiril števil in da svote, katere določa pričujoča predloga za podpore morda ne bo zadostovala. Z ozirom na letošnji proračun, ki izkazuje prebitka samo 47.609 gold., je težko mogoče, še kaj dovoliti, ker bi se sicer izkazal deficit. Ne dvomim pa, da vlada, če bi se pomožna akcija izkazala kot nezadostna, to kar ustavila, nego da bo če bi bilo treba, v prihodnji sešiji stopila s primernimi predlogami pred zbornico, in ta je bo vzprejela s tisto dobrohotnostjo, kakor sedanjo.

Nadaljnja prememba, katero predlagam, se nanaša na § 6., ki se bavi s posojili trgovcem in obrtnikom in ki mora veseliti vsakogar, kdor pozna razmere trgovcev in obrtnikov na Kranjskem. Prav te podpore se bo prebivalstvo zelo razveselilo. Vidi se mi pa, da je rok treh let za vrnitev prekratek, in da mnogim trgovcem in obrtnikom v Ljubljani težko, v tako kratkem času poplačati posojila. Z ozirom na dolgi rok, kateri se bo dovolil hišnim posestnikom, bi morda kazalo, podaljšati ta rok tako, da bi se morala posojila vrniti v štirih enakih letnih obrokih začevši leta 1897.

Predno končam, naj si dovolim še nekaj pripomenj glede tolmačenja tega načrta, da bi ne bilo nesporazumljenj. Predpostavljam, da se po besedilu tega načrta ne bo jemal ozir samo na privatnikom lastna poslopja, ampak tudi na poslopja, lastna društvom ali korporacijam, ki imajo večinoma dobrodelen ali izobraževalen namen, kakor Marijanišče, hiralnica usmiljenih sester, društvena hiša Vincencijeve družbe, frančiškanski samostan, uršulinski in karmeliterški samostan, poslopje Glasbene Matice itd.

Mislim, da ne kaže delati razločka mej privatnimi posestniki in mej kongregacijami in društvi, ki so pomoči še bolj potrebni in ker imajo javen namen, tudi bolj vredni, kakor marsikatera privatne osebe.

V tem zmisl priporočam zbornici, naj začne o predlogi specijalno razpravo, visoki vladi pa nje dobrohotno izvršitev.

Dopisi.

Iz Idrije, 1. julija. (Izlet Delavskega bralnega društva.) Dne 29. junija priredilo je tukajšnje „Del. bralno društvo“ izlet v Cerkljo na Primorsko. Izleta udeležilo se je kakih sto društvenikov. Odhod iz Idrije je bil ob 1/4. uri popoldne. Lepa vrsta voz se nas je odpeljalo. Ko smo došli ob 1/4. uri do Cerklja, stopili smo z voz ter šli korakoma do šole, kjer je nas pod krasnim sla-

Dalje v prilogi.

volokom počakal odbor „Narodne čitalnice“ z zastavo, občinski odbor s g. županom in mnogobrojno družega ljudstva. Ko je godba odigrala, pozdravil nas je predsednik čitalnice g. Ravnikar s prekrasnimi besedami v imenu čitalnice, g. župan pa v imenu občine cerkljanske, dve belo oblečeni deklici podarili sta nam dva prekrasna šopka svežih cvetlic. Po primernem odgovoru in zahvali predsednika „del. bral. društva“ za tako sijajni vzprejem, in po običajni predstavi drugih odbornikov odkorakali smo mej pokanjem topičev in godbo skozi vas, katera je bila vsa okičena z zastavami, proti nam odmenjenemu prostoru v gostilno g. P. Jurmana. V kratkem so bili zasedeni vsi prostori, znotraj v dvorani in zunaj na vrtu. Precej po prihodu v dvorano, počastili so nas vrli cerkljanski pevci s pesnijo „Pozdrav“, v ta namen nalašč sestavljeni; besede je zložil cerkljanski kaplan g. Šmid, napev pa g. Kosmač, čitalnični pevovodja. Potem pričela se je jako živahna zabava. Tamburaši „del. bral. društva“ so, kakor je že v navadi, izvrstno igrali, ravno tako so tudi pevci dobro izvršili svojo nalogo. Cerkljanski pevci so pa nam zapeli več mešanih zborov narodnih pesmij, katere so nam jako ugajale. Vrstila se je napitnica za napitnico, posebno so nam ugajale one g. Ravnikarja, v katerih je priporočal slovensko vzajemnost in bratsko slogo mej delavci in kmeti, katere veže vse jednaka usoda. Mej gosti videli smo vse odličnjake iz Cerklja, kapelnika tamburašev iz Tolmna itd. Pozabili tudi nismo naših šolskih zavodov. Nabralo se je za družbo sv. Cirila in Metoda 8 gld., in za društvo „Sloga“ v Gorici 10 gld. V tako prijetni družbi je nam le prehitro potekel čas, treba se je bilo ločiti. Po prisrčnem slovesu sedli smo na vozove in srečno prijadrali krog četrte ure zjutraj v Idrijo. Vam pa, vrli Cerkljani, kateri ste nas tako prisrčno in sijajno vzprijeli, in nas tako prijetno zabavali, kličemo iz Idrije svoj prisrčni „Na zdar! Bog Vas živi!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. julija.

— (Vsesokolska slavnost v Pragi.) Zaradi tužnih razmer, ki so nastale pri nas vsled potresne katastrofe, se „Ljubljanski Sokol“ letos ni mogel oficijelno udeležiti velike Sokolske slavnosti v Pragi in sta se pridružila samo dva člana deputaciji „Celjskega Sokola“. Hrvatska deputacija je štela 24, slovenska 14 članov, katerim so se pridružili še drugi rodoljubi, skupaj okoli 100 oseb. Pri dohodu v Prago so se jugoslovanski deputaciji priredile lepe ovacije in so Čehi povsod poleg francoskih gimnastov in ameriških Sokolov posebno navdušeno pozdravljali jugoslovanske sokolske brate, ki so bili skupno nastanjeni v hotelu „pri zlatem angelu“. Letošnja sokolska slavnost je presegla celo ono iz dobe jubilejske razstave in pokazala v najlepšem svitu, koliko čilosti je v češkem narodu. Slavnosti se je udeležilo poleg sokolskih deputacij in društev izven Češke 18 čeških sokolskih žup s 312 društv in blizu 8000 članov. Velikansk je bil slavnostni sprevod, kateremu na čelu je jezdilo 60 Sokolov. Pred mestno hišo v kral. Vinohradih je župan Prokopec pozdravil Sokole, v katerih imenu je odgovoril načelnik češke sokolske zveze dr. Podlipny. Zastav je bilo v sprevodu blizu 200 velikih in več stotin manjših, godb 15. Na tribuni pred mestno hišo praško so bili uvrščeni francoski gimnasti, spredaj pa sokolske deputacije, slovenske, hrvatske in poljske; vnanji češki Sokoli pa so bili vsi v slavnostnem sprevodu. Imenom Sokolov je pozdravil dr. Podlipny županovega namestnika dr. Kühna, ki je imenom praškega mesta zaklical srčni „Dobro došli“ vsem Sokolom, prispelim iz raznih krajev v staroslovno Prago, povdarjajoč, da je sokolstvo ponos češkega naroda. V staromestni dvorani je bil potem sijajen zajutrek za povabljen vnanje goste in zastopnike čeških žup. Navdušeno so se pozdravljali mej mnogimi drugimi zdravicami tudi slovenski in hrvatski Sokoli, v katerih imenu sta odzdravila starosta dr. Gregorin iz Trsta in prof. Bučar iz Zagreba. Oba sta povdarjala izborna organizacijo češkega naroda, ki je vsem drugim slovanskim narodom vzor rodoljuba in vstrajnosti v narodnem delovanju. Posebno zanimiv je bil še govor Francoza Mège-a, ki je vabil Sokole na 22. shod francoskih gimnastov, kateri bode drugo leto v Alžerju. Kot rojak alžerski in častnik francoske vojske jih je zagotavljal, da bodo vzprejeti kakor bratje. Upravo sijajna je bila javna telovadba, katere se je udeležilo okoli 4000 Sokolov pri skupnih prostih vajah, potem v posamičnih oddelkih na raznovrstnih orodjih. Vršila se je v soboto in nedeljo popoldne in trajala oba dni skoro do mraka. — V ponedeljek zjutraj so bila vsa sokolska društva skupno v razstavi, kjer

jih je pozdravil načelnik narodopisne razstave dr. Vladimir grof Lažansky. Imenom slovenskih Sokolov se je zahvalil urednik Gabršček iz Gorice, povdarjajoč, kako velikanska krasna kulturna dela izvaja češki narod sam iz sebe brez tuje pomoči, kar mora imponirati vsemu izobraženemu svetu. V imenu hrvatskih Sokolov pa je odzdravil prof. Bučar. Vse slavnostne dni, ki ostanejo v neizbrisnem spominu vsakemu udeležniku, je zlata Praga zopet pokazala, da je pravo slovansko mesto „matka mest“, kakor jo imenuje pesnik.

— (Okrajna učiteljska konferencija slovenskih in nemško-slovenskih ljudskih šol v Ljubljani) bode dne 13. julija ob 9. uri dopoldne v poslopji I. mestne deške petrazrednice v Poljskih ulicah. Dnevni red: I. Otvoritev konferencije. II. Naznanila in opazke c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prof. Fr. Levca o ljudskem šolstvu v Ljubljani s posebnim ozirom na razmere, ki so nastale vsled velikonočnega potresa. III. Izbor učnih knjig in beril za leto 1895/96. Šolska vodstva, ki žele glede učnih knjig in beril v prihodnjem šolskem letu kakšne spremembe, naj pošljejo do 8. julija t. l. c. kr. mestnemu šolskemu svetu utemeljen nasvet, drugače pa negativno poročilo. IV. Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. V. Nasveti o nakupovanju knjig za okrajno učiteljsko knjižnico. Dotične nasvete je najkasneje do 8. julija t. l. pisмено naznaniti načelniku knjižničnega odbora gosp. začasnemu šolskemu voditelju Jožefu Majerju. VI. Volitev treh udov knjižničnega odbora za šolsko leto 1895/96. VII. Volitev stalnega odbora za leto 1895/96. VIII. Samostalni predlogi, katere je najkasneje do 8. julija t. l. pisмено zglasiti pri stalnem odboru. Pripomnja: Po okrajni učiteljski konferenciji se ob 11. uri dopoldne zberó stalni učitelji in stalne učiteljice, dalje tisti pomožni učitelji in tiste pomožne učiteljice, ki imajo spričevalo učne usposobljenosti za ljudske šole, z vseh mestnih javnih ljudskih šol v mestni dvorani, da si izvolijo v zmislu § 19., točka c, zakona z dne 25. februarja 1895. I. svojega zastopnika v c. kr. mestnem šolskem svetu namesto g. c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Andreja Žumra, ki odide na svoje novo službeno mesto v Kranj.

— (Odlikovanje domače obrtnosti.) C. in kr. dvorni založnik gosp. Ivan Mathian v Ljubljani bil je na mejnarodni razstavi v Kairu odlikovan za razstavljeno umetno pohištvo s prvim darilom, z zlato svetinjo na belomodrem traku.

— („Varaždinske toplice“) naš listek s tem naslovom prinaša v hrvatskem prevodu zagrebški „Obzor“.

— (Iz državnega gozdnega vrta ljubljanskega) na Tržaški cesti je bilo oddanih v minuli spomladi 4.077.520 drevesc in vrbnih zatičev in sicer: 1.136.000 črnih borovcev, 312.000 belih borovcev, 12.500 amer. borovcev, 2.170.950 smerek, 225.510 mecesnov, 69.000 jelš, 3070 orehov, 3000 divjih kostanjev in 140.000 vrbnih zatičev.

— (Vpis firme.) Pri dež. kot trgovskem sodišči v Ljubljani se je izvršil vpis firme „Janko Traun“, trgovina z mešanim blagom na Glincah in Jankota Travnica kot lastnika te firme v registru za posamezne firme.

— (Vročina.) Poslednje dni se je sv. Medard nekako izneveril svojim tradicijam. Imeli smo lepe sončne dneve, a tudi silno vročino; in je termometer v senci kazal nad 30° C. toplote.

— (Nesreče.) Tesar Franc Zupan iz Dravelj padel je sinoči s podstrešja gospodarskega poslopja pri Medijatovi hiši na Dunajski cesti, kjer je prenočeval, na tla ter si pri tem zlomil levo nogo. Ranjenca prenesli so v deželno bolnico. — Dne 27. m. m. je padel 57letni posestnik Andrej Kovač iz Lubgojne blizu Lesnega brda tako nesrečno z voza, da je kmalu potem umrl. — Isti dan je padel 10letni Ivan Rupnik z drevesa in se nataknil na spodaj stoječi kol ter se poškodoval tako težko, da je umrl drugi dan po groznih mukah. — V gozdu pri Podlomu v kamniškem okraju je ubilo padajoče smrekovo drevo Matije Plahuta, ko je s svojim bratom sekal v gozdu posestnika Senožetnika.

— (Potres.) Predsinočni potres se ni čutil samo v Ljubljani, nego tudi v raznih krajih na deželi, tako v Kamni Gorici in v Postojini. Škode ni potres nikjer nič naredil.

— (Županom v Cerknici) je jednoglasno izvoljen gosp. Alojzij Pogačnik, posestnik in trgovec v Cerknici, predsednik krajnega šolskega

sveta cerkniškega in ud c. kr. okr. šolskega sveta logaškega. Že ti naslovi kažejo, da je mož veljaven in spoštovan. Gosp. Pogačnik je tudi v resnici odličen po zmožnostih in značaji ter je le čestitati občini Cerknici na takem županu!

— (Osmo glavno zborovanje „društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega“) bode na Uncu dne 4. julija 1895 ob 9. uri dopoldne v šolskem poslopju. Vspored: 1. poročilo o društvenem delovanju, poročila (namestu društvenega bivšega predsednika + Vojteha Ribnikarja) društveni tajnik A. Pin. 2. Poročilo blagajnikovo in volitev treh pregledovalcev računov. 3. Razgovor ob ustanovitvi deželnega učiteljskega društva, poročila g. Ivan Šega. 4. O napravi slovenskih zemljevidov, poročila gosp. nadeučitelja I. Benedek. 5. Razgovor o stavljenju nagrobnih spomenikov rajnkima tovarišem g. Jakobu Ingliču in Idriji in Vojtehu Ribnikarju v Dolenjem Logatcu. 6. Nasveti in želje. 7. Volitev predsedstva in odbora. 8. Volitev delegatov za glavno zborovanje „Zavezino“. Popoldne izlet k škocijskim jamam.

— (Blagoslovjenje orodja gasilnega društva vipavskega) vršilo se je — kakor se nam piše — dne 29. junija zelo slovesno in v vsakem obziru jako povoljno. Na vse zgodaj začela se je slavnost z budnico ob 5. uri, koja je opomnila Vipavce na redko slovesnost in jih spravila na noge. Koj po budnici bilo je po trgu vse živo in z vidnim zanimanjem pričakovali so vsi povabljenih gostov. Točno ob polu 9. uri prišla so vsa društva. Prvo je bilo z velikim navdušenjem sprejeto idrijsko gasilno društvo, katero se je polnoštevilno z zastavo udeležilo slavnosti. Pred cerkvijo pozdravile so vrle Idrijce vipavska dekleta v krasnih narodnih nošah in napele jim šopkov na prsi. Na to jih je spremlilo mnogobrojno občinstvo z godbo na oni kraj trga, kjer sta sprejema čakali šentvidsko in senožeško gasilno društvo. Po srčnih pozdravih dveh društev pridružila so se slavnosti še naslednja društva: Podporno delavsko društvo iz Ajdovščine, gasilno društvo črnovrško in čitalnica vipavska z zastavami. Pred gradom bilo je vse orodje — praznično okrašeno in opleteno — razpostavljeno. Slavnost so skušali povišeti po svoji moči vsi Vipavci s tem, da so raz svoje hiše razobesili narodne in cesarske zastave, napravili so tudi tri slavoloke s primernimi napisi. Ob polu 10. uri pomikali so se začela vsa društva proti cerkvi v spremstvu gosp. grofa Karola Lanthierija, g. Fr. Trošta in Matija Petriča, kot zastopnika društvene zaveze; kot zastopnika ljubljanske požarne brambe gosp. Albina Ahčina. Po jako lepem govoru je g. dekan Erjavc orodje blagoslovil, na kar je bila maša z azistenco. Po maši so bile vaje in tedaj je pokazalo naše vrlo društvo, kaj premore vztrajna pridnost. Popoldne bila je prosta zabava s plesom in srečkanjem. Da se je slavnost tako lepo vršila, imamo se v prvi vrsti zahvaliti blagohotni naklonjenosti č. g. dekana in požrtvovalnosti društvenega podnačelnika gosp. Ivana Mesesnela. — Bog ohrani in blagoslovi naše vrlo društvo, da bo moglo v prid človeštva vztrajno delovati.

— (Strežniški tečaj.) Koncem minulega meseca je imel okrožni zdravnik dr. Dušan Perišić letošnji strežniški tečaj v Ilirski Bistrici. Udeležilo se je deset oseb in se je pouk vršil s posebnim ozirom na kolero.

— (Za Ljubljano) priredi danes v Hernalsu odbor, kateremu je na čelu hrvatski časnikar G. Grünhut velik koncert, pri katerem sodelujeta dve vojaški godbi in tamburaši akademičnega društva „Zvonimir“.

— (Razpisane službe) V statusu zdravstvenih uradnikov na Kranjskem mestu zdravniškega vladnega koncipista s sistemiziranimi dohodki X. čin. razreda s službenim dodeljenjem k okr. glavarstvu v Črnomlju. Prošnje do dne 25. julija dež. predsedstvu v Ljubljani. — Pri ces. kr. poštnem uradu v St. Petru pri Novem mestu mesto poštnega odpravitelja. Letna plača 150 gld., uradni pavšale 40 gld. in letni pavšale 150 gld. za sela, ki hodi po enkrat na dan mej St. Petrom in Novim mestom. Kavcije je položiti 200 gld. Prošnje v dveh tednih ravnatelstvu pošt in brzojava v Trstu. — Pri okr. sodišču v Sevnici, eventualno pri kakem drugem okr. sodišču, mesto kancelista. Prošnje do dne 27. julija predsedstvu okrožnega sodišča v Celju. — Na višji gimnaziji v Mostaru s početkom šolskega leta 1895/96. mesto učitelja za zemljepisje in zgodovino kot glavni in klasično filologijo eventualno nemški jezik ali slavistiko kot stranski predmet. Plača 1200 gld. in 400 gld. aktivitetne doklade, po 5 službenih letih povišanje plače za 400 gold. in prestop iz IX. v VIII. čin. razred ter naslov profesorja itd. Prošnje do dne 31. julija deželni vladi za Bosno in Hercegovino.

* (Potresi na Turškem.) Kakor se poroča iz Carigrada, je bil dne 27. junija zjutraj ob 3/4 na 5. uro v Malatiji v Mali Aziji močen potres, 20 minut pozneje pa slabiji. V noči od 25. na 26. junija je bil potres v Erzerumu.

* (Ponesrečen sprovodnik) Pri dunajsko-graškem poštnem vlaku je ponesrečil sprovodnik H. Thomandl. Pri postaji Frohnleiten se je nagnil tako daleč preko voz vlaka, da ga je zgrabil mimo-vozeči tovorni vlak ter ga vrgel na tir, kjer ga je vlak grozno strl. Ponesrečenec je bil star 21 let in ostavi vdovo in jedno dete.

* (Iz zapora utekel.) V Solnogradu se je te dni vršila jako zanimiva obravnava. V solnograški kaznilnici je bil zaprt nevaren tat, Swietly, ki je predlanskim ukradel za 40.000 gld. kolkov in bil obsojen na 10 let težke ječe. Ta Swietly je bil utekel iz zapora, a ujeli so ga in ga varneje zaprli ter mu noge vkovali v težka železja. Vzlic temu je ušel. Neki njegov prijatelj in neka prijateljica sta bila podkupila paznika, da jima je dal posnetke ključev. Prijatelj je šel v kaznilnico in oprostil Swietlyja. Vsa zasledovanja so bila brez uspeha. Celo zagovornika Swietlyjevega so bili zaprli, a ker se je izkazala njega popolna nedolžnost, so ga izpustili. Naposled se je posrečilo dognati, kdo je pomogel, da je Swietly utekel, in paznik, njegova žena in neki pisar so bili obsojeni na več mesecev v zapor. O Swietlyju in njega osvoboditelju pa ni sledu.

* (Nesreča pri kolesarski dirki) se je pripetila v Novari pri dirki tamošnjih biciklistov. Prvi dirkač grof Cornuda je izgubil s kolesa gumijev obroč in je padel, pet za njim vozečih konkurentov je padlo čez prvega in sta bila Cornuda in še eden dirkač težko poškodovana, drugi pa le lahko. Ranjence so prevedli v bolnico. Mej občinstvom je nastala velika razburjenost in je mnogo dam omedlelo.

* (Velik požar v Parizu) je upepelil delavnice za vojaške potrebščine firme Godillot. Unelo se je tudi 14 bližnjih poslopij in je baje zgorelo nekoliko otrok. Jeden gasilec je padel s četrtega nadstropja in je mrtev obležal, 8 oseb pa je bilo pri gašenju ranjenih.

**Slovenoi in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za prebivalce, prizadete po potresu: Gosp. F. P. iz Pittsburga v Severni Ameriki 50 gld., in sicer 35 gld. za Ljubljano in 15 gld. za Kranjsko sploh.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Anton Kos, viečnik kot. suda v Požegi 2 kroni. Živio!

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 10. aprila do 20. junija t. l. darovali: G. F. Stegnar, deželni poslanec, 1 bralni stroj; sl. podružnica v Mariboru 24. aprila 210 gld. 77 kr. in 6. junija 60 gld. (večje svote so podružnici izročili: preč. g. stolni dekan L. Herg 10 gld., dr. H. Schmirmaul 5 gld., č. g. Josip Sigl, kapelan v Kamnicah, 5 gld. itd.); sl. „Izvanakademiška podružnica“ v Gradcu po g. blagajniku Fr. Hrašovecu, c. kr. sodniku, 139 gld. 42 kr.; župnija Breznica na Gorenjskem pokroviteljine 108 gld. 63.; župnija Kranjska Gora pokroviteljine 100 gld.; „Neimenovanec“ iz Gorice 100 gld.; sl. ženska podružnica v Gorici po denarničarici g. J. Dekleva 100 gld.; požrtvovalna slav. ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Mariji Skrinarjevi zopet 50 gld.; g. Fr. Vertovec v Velikih Zablah kot dedič pokojnega vč. g. Vinka Stubelja, vikarja v Gabrijah, volilo 40 gld.; g. Olga Haringova, kot blagajničarica „Prve belokranjske podružnice v Črnomlju“, 35 gld. 39 kr.; vč. gosp. Razun v Celovcu 35 gld. 39 kr.; „Neznanec“ 35 gld.; sl. podružnica za Velikovec in okolico po vč. predmestnem župniku g. Fr. Treiberju 26 gld. 76 kr., nabranih na prvem svojem letošnjem zborovanju v Št. Jurju na Vinogradih; bl. g. Josipina Tolazi v Logatcu 10 gld.; bl. g. Matilda Sebenikar na Raketu v nabiralnik nabranih 10 gld.; sl. „Notranska posojilnica“ v Postojini prispevek za l. 1895. v znesku 10 gld.; g. M. Vicič v Postojini v družbin nabiralnik nabranih 10 gld.; g. Avgust Druker v Novemestu 10 gld. mesto nagrobnega venca; sl. posojilnica v Zužemberku kot darilo za letošnje leto 10 gld.; g. Leopold Schwentner, knjigotržec v Brezicah, 10 gld. kot ustanovnik pri tamošnji naši podružnici; gosp. veletržec Kollmann v Ljubljani v nabiralnik nabranih 8 gld.; gospica Ivanca Narobe iz Trzina v domačem nabiralniku nabranih 5 gld.; g. dr. Vilfan v Radovljici 8 gld. Mirko Gruden, sin g. davkarja v. p. na Vrhniki, 7 gld. in sicer 5 gld. nabranih v nabiralnik v gostilni pri pošti na Vrhniki, 2 gld. pa pri g. Ivanu Majaronu v Borovnici; g. Fr. Kocelj 5 gld. 20 kr.; z Jesenic 5 gld.; vč. g. profesor I. Komljanec v Kočevju 4 gld. kot donesek nekaterih tamošnjih članov podružnice v Ribnici; vč. g. župnik Josip Škofec v Železnikih 4 gld. nabrane v družbin nabiralnik; g. I. Krajec v Novemestu 3 gld. 84 kr.; sl. načelnštvo ženske podružnice v Kamniku 3 gld.; — 2 gld. 50 kr. je bilo v družbinem nabiralniku, 1 K. je daroval g. J. Rode, in g. Fr. Šlibar, gostilničar v Selcih, 6 K. nabranih v tamošnji nabiralnik. — Prav iskreno se zahvalujemo vsem naklonjenim dobrotnikom, ki so se nas spominjali zadnji čas. Družba letos potrebuje posebno izdatnih sredstev za zavode v Trstu in zidavo nove šole v Velikovecu. Iz mnogih krajev radi groznega potresa ne bo tako velike podpore, kot je bila navadno. Naj bi rodoljubi po drugih srečnejših krajih to nadomestiti blagovolili. Dosedanjim in prihodnjim dobrotnikom ključemo: Bog povrni! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Književnost.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 26. naslednjo vsebino: Duvalizem in pluralizem; Gospodar pa hlapec; Književno pismo; Ogled po slovanskem svetu; Književnost.

— „Dom in Svet“ ima v št. 13 naslednjo vsebino: F. Vidic: Pavel Josip Šafařík; A. Medved: Kacijanar; Podgoričan: Vojvoda; P. Pajkova: Spomini tete Klare; A. Medved: Ob sestanku; Gojko: Pripovedka o bedastem carju; A. Hribar: Biserji; A. Fekonja: Celje in okolica; Književnost. Slike: P. J. Šafařík; Dež. muzej Rudolfinum v Ljubljani; Ljubljana po potresu; Počitek pastirjev; Del Marijanišča po potresu.

— „Vienac“ ima v št. 26. naslednjo vsebino: Tulumović udaje kćer; Na stranputici; Mate Baštijan; Sarajevo; Listak. Ilustracija: U oči smrti.

Brzjavke.

Dunaj 3. julija. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala proračunska razprava. Vašaty je namestnika Thuna strastno napadal, vsled česar ga je predsednik poklical k redu. Pri točki dispozicijski fond je govoril dr. Gregorec.

Dunaj 3. julija. Plener se je odpovedal državnoborskemu mandatu. V pismu na svoje volilce pravi, da odstopi zategadelj, ker se je koalicija razbila, pravi uzrok pa je to, da je velik del leveice z njim nezadovoljen in se je protivil njegovi zopetni izvolitvi za klubovega načelnika. V parlamentarnih krogih se misli, da Plener ne bo več kandidoval.

Dunaj 3. julija. Uradni list prijavlja sankcionirani zakon glede davčnih olajšav za Ljubljano in druge po potresu prizadete kraje.

Dunaj 3. julija. Poljski poslanec grof Wolanski je umrl.

Praga 3. julija. Pri Taboru, kjer se križata Franca Jožefa in transverzalna železnica, sta trčila dva vlaka. Štiri osebe so bile ubite, devet je ranjenih, mnogo vagonov je razbitih.

Berolin 3. julija. Bismarck je nevarno zbolel.

Narodno-gospodarske stvari.

— Narodno-gospodarski uspehi klerikalne stranke niso še nikdar in nikjer bili ugodni. To pa nikakor ne moti naših klerikalcev, da ne bi se pred neukim ljudstvom ošabno bili ob prsi, češ, da le oni so v stanu, osrečiti ga z gospodarsko rešitvijo. Naj torej kot ilustracijo narodno-gospodarske zmožnosti klerikalcev navedemo nekoliko števil iz lanskega računskega sklepa zavarovalnice „Unio Catholica“, za katero se tudi pri nas dela propaganda. Ta zavarovalnica, dasi obstoji že osem let, nima več rezervnega fonda, ko 28.716 gld. 8 kr. Poleg tega jamči za njene obveze še ustanovni fond v znesku 102.500 gld., tako, da ves nje poroštveni kapital znaša 131.216 gld. 8 kr. Nasproti temu pa stoji: a) izguba iz leta 1894 34.536 gld. 50 kr. b) izgube iz prejšnjih let 38.256 gld. 61 kr. c) kot aktiva računjeni organizacijski troški 37.290 gld. 74 kr. d) vrednost inventarja, ker je znano, da se ta vrednost nikdar realizovati ne da in je nobena zavarovalnica, kateri je kaj do racionalnega gospodarstva, mej aktiva ne ušteva, 15.118 gld. 19 kr. tedaj vkup 125.202 gld. 4 kr. ali z drugimi besedami od vsega poroštvenega kapitala ostalo je le še 6014 gld. 4 kr. Toda „Unio Catholica“ morala si je, da je mogla v minoletem letu izpolnjevati svoje obveze, izposoditi 33.180 gld. 92 kr. Vsled tega je zginilo tudi ono malo poroštvenega kapitala in družba ima 27.166 gld. 88 kr. dolga, katerega pokriti jej bode prav težko kdaj mogoče. Značilno za državno nadzorovanje je, da se dovoli takemu, očitno pasivnemu zavodu še nadalje delovati in s tem velike narodno-gospodarske vrednosti spravljati v nevarnost. Aféra „Avstrije“ morala bi državi upravi vender odpreti oči. — Značilno za narodno-gospodarsko umevanje je pa tudi, da kranjska duhovščina cerkvena poslopja najraje zavaruje pri tej vseskozi pasivni zavarovalnici.

— **Letina.** Glasom poročila poljedelskega ministertva uplivalo je vreme zadnjih tednov prav ugodno na žitna polja. Pri rži, ki je vsled neugodne zime precej redka, razvile so se bilke in klasje prav lepo; istotako obeta pšenica precej obilne žetve. Jarina, ječmen in oves, je vsled moče nekoliko trpela, vender utegne biti žetev vsaj srednje dobra. Lan dobro uspeva. Vinska trta je že ocvetela; pokazuje se pa tudi že peronospora in vinogradniki bodo morali pridno z galico škropiti, da jim ta škodljivec ne uniči vinske trte. Glede sadja pa prihajajo iz vseh avstrijskih pokrajin neugodne vesti. Vsled snega, ki je bil zapal meseca maja in vsled pogostega deževja v času cvetja, deloma tudi vsled slane obletelo je cvetje in zarod, tako da je letos le malo sadja pričakovati.

— **Prva dolenjska posojilnica v Metliki.** V prvi polovici 1895. l. je bilo naloženo 106.065 gld. 97 kr., vzdignjeno pa 79.981 gld. 61 kr.

— **C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic** javlja, da se dne 1. julija 1895 dospeli kuponi 4% prioritetnih obligacij moravsko-sleške centralne železnice em. 1895, od termina dospelosti pri glavni blagajnici tega c. kr. glavnega ravnateljstva na Dunaji XV. Schönbrunnerstrasse 6 izplačujejo. — Dalje javlja isto glavno ravnateljstvo, da je bilo pri 11. izrebanji 4% prioritetnih obligacij c. kr. privileg. češke zapadne železnice, ki se je vršilo 1. julija 1895, od 4% srebrnih prioritet vlečenih 8 serij po 10.000 gld., serija št.: 226, 338, 357, 605, 660, 1090, 1105, 1230 a od 4% markovih prioritet: 32 komadov po 600 mark in sicer št. 374, 401, 446, 473, 499, 618, 632, 684, 746, 833, 910, 1001, 1061, 1151, 1612, 1632, 1641, 1698, 1718, 1755, 1927, 1934, 2167, 2278, 2280, 2415, 2553, 2571, 2665, 2839, 3017, 3188. Izrebanji komadi se začne s 1. januarjem 1896 izplačujejo.

— **C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic** javlja, da se bodo dne 1. julija 1895 dospeli obrestni kuponi št. 21 4% srebrno-prioritetnega posojila z dne 28. februarja 1885 in 4% zlato-prioritetnega posojila z dne 1. marca 1885 c. kr. priv. češke zapadne železnice od termina dospelosti izplačevali in sicer kupon 4% srebrnih obligacij po 5000 gld. s 100 gld. v srebru, kupon 4% srebrnih obligacij po 1000 gld. s 20 gld. v srebru, kupon 4% srebrnih obligacij po 200 gld. s 4 gld. v srebru, kupon 4% zlatih obligacij po 600 M. s 12 M. v nemški državni valuti. Plačilnice so: na Dunaju: glavna blagajna c. kr. generalnega ravnateljstva avstr. državnih železnic XV. Schönbrunnerstrasse št. 6.; v Pragi: filijalka c. kr. priv. kreditnega zavoda za trgovino in obrt; v Berolinu: ravnateljstvo diskontnega društva in gospod. S. Bleichröder; v Frankobrodu ob Menu: gospodje M. A. pl. Rothschild s sinovi in nemška efektna in menična banka; v Lipsiji: občni nemški kreditni zavod; v Monakovem: gospodje Merck, Finck & Comp. Pri inozemskih plačilnicah se izplačevanje kuponov 4% srebrnih prioritet vrši v drž. markah s zneskom, ki odgovarja dunajskim povprečnim kurzom, izplačevanje 4% zlatih kuponov s 12 markami v nemški državni valuti. V prejšnjih terminih zapadli dosedaj še ne izplačani kuponi obeh prioritetnih kategorij, potem delnic in užitnih listov, kakor tudi izrebane še ne izplačane prioritetne obligacije in delnice izplačujejo se le pri glavni blagajnici c. kr. glavnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic na Dunaju. Dne 1. julija zapadli ali dospeli dividendni kupon delnic ter kupon užitnih listov izdanih od češke zapadne železnice za delnice, ki so ob veljavo, se od imenovanega dne takisto le pri glavni blagajnici c. kr. glavnega ravnateljstva in sicer po 6 gld. a. velj. izplačujejo.

— **Drugi tir železnice Lvov-Zloczow.** Razpisalo se je delo za grajenje drugega tira na delih proge Lvov-Podzamcze-Krasne c. kr. državne železnice Lvov-Podwoleczyska. Ponudbe je vložiti do 15. julija 1895. leta pri c. kr. generalnem ravnateljstvu avstrijskih državnih železnic na Dunaju. Pogoji in drugi pomočki se lahko ogledajo pri imenovanem c. kr. glavnem ravnateljstvu in c. kr. železničnem stavbenem vodstvu v Lvovu.

Slovenskim abiturijentom!

Dvajset let vzgaja že akad. tehniško društvo „Triglav“ v Gradcu slovensko akademično mladino in vzgojilo je narodu vrlo četo za napredek in prosveto neumorno delujočih mož.

Tempora mutantur! Častitljivi, stari nazori zgubljajo veljavo, nove ideje, nove težnje, novi ideali vstajajo in z nepremagljivo silo prodirajo do vresničenja. Večja kot kedaj je torej potreba, da si mladina v mesebojnem občevanju pridobi zdravih, treznih načel. Gola domovinska fraza nam ne sme in ne more biti več vodilo; treba nam, da se poleg temeljite, strokovne izobrazbe učimo mirnim razumom razmotrivati časovne težnje. Če hočemo zaupljivo gledati naroda bodočnost, treba da stori akademična mladina svojo dolžnost.

V tem smislu hoče „Triglav“ voditi svoje člane. „Triglav“ ne služi nobeni stranki, ne oklepa se nobenih malenkostnih predsodkov: jeklen značaj in izobražen mož, to naj postane „Triglavčan“. To je naš program. Če izvedemo ta program, storili smo svojo domovinsko dolžnost.

Slovenske gospode abiturijente pa prosimo, da nam i oni pomagajo vsak po svojih močeh delovati v dosego tega smotra. Vabimo toraj vse gospode, kateri nameravate na vseučilišči si iskati nadaljne izobrazbe, da pristopite k našemu društvu. „Triglav“ je vedno pripravljen, vsakemu gospodu, ki želi kakega pojasnila glede društvenih ali vseučiliščnih razmer, najnatančneje odgovoriti.

Srčno pozdravljajoč nove gospode tovariše, kličemo jim „Dobro došli!“

„Triglavova“ čitalnica: Gradec Brunngrasse 5, I. V Gradcu, dne 28. rožnika 1895.

Za odbor:

Karol Vrstovšek,
t. č. predsednik.

Jakob Ertan,
t. č. tajnik.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (4-9)

30.000 gld. iznaša glavni dobiček cesarsko jubilejsko cerkveno zgradbenih srečk. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da se bodežrebanje vršilo nepreklicno dne 11. julija.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jožefa Jakopina posestvo v Ravnah, cenjeno 2286 gld. 75 novč., dne 8. julija in 7. avgusta v Ložu.

Josipa Mlakarja zemljišče v Starem trgu, cenjeno 25 gld. dne 8. julija in 7. avgusta v Ložu.

Janeza Brinška nepremičnine pri Sv. Gregorju, cenjene 1605 gld., dne 9. julija in 13. avgusta v Velikih Laščah.

Umrli so v Ljubljani:

29. junija: Jernej Sitar, hlapec, 42 let, Cesta na loko št. 4.

V deželni bolnici:

29. junija: Leopold Omersij, kancelist, 49 let. — Franc Slamnik, kajzarjev sin, 25 let.

V hiralnici:

1. julija: Franc Mikolič, posestnik, 38 let.

V otroški bolnici:

2. julija: Ana Masiaher, izkuhova hči, 13 let.

Meteorologično poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
2.	9. zvečer	736.3	22.3° C	sl. jzh.	jasno	0.0
3.	7. zjutraj	728.8	19.1° C	sl. jvz.	jasno	
3.	2. popol.	737.9	28.7° C	sr. jvz.	vč. jas.	

Srednja večerajšnja temperatura 24.8° C, za 6.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 3. julija 1895.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 60 "
Avstrijska zlata renta	123 " 90 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 30 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 80 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1081 " — "
Kreditne delnice	407 " 75 "
London vista	121 " 10 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 " 30 "
20 mark	11 " 85 "
20 frankov	9 " 60 1/2 "
Italijanski bankovci	46 " 05 "
C. kr. cekini	5 " 68 "

Dne 2. julija 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	150 gld. 75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	196 " — "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	— " — "
Kreditne srečke po 100 gld.	199 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	174 " 50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	554 " 50 "
Papirnat rubelj	1 " 30 "

Nova traverza na prodaj

v dolgoti 5 metrov in 30 cm. in v visokosti 32 cm. pri Pavlu Bizjak-u v Kranju. (865-1)

Odda se takoj v najem

stanovanje

na Opekarski cesti št. 55

obstoječe iz 3 sob, 2 jedilnih shramb in kuhinje: even uvelno se tudi hiša prodaja.

Več se izve pri lastniku hiše: na Trnovskem pristanu št. 14. (866-1)

Komija

zdravega in dobro izvežbanega za trgovino s porcelanom, steklarskim, železnim, specerijskim in mešanim blagom, potrebujem v kratkem času. — Solidni in povsem zanesljivi prosilci naj se prej ko možno oglase pri

Antonu Ditrich-u trgovcu v Postojni.

(842-2)

Vzprejme se takoj

kot oskrbnik vinograda v Haložah oženjen mož, ki je večš zimskega in zelenega cepčevanja ter sploh vseh opravil pri nasajevanju vinogradov z ameriški trtami.

Pogoji se izvedo pri Antonu Gregorčič-u, tajniku posojilnice in posestniku v Ptuj. (851-2)

„Kupuj pri trgovcu, a ne pri branjevcu!“

pravi star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika prodajalnica, kakršna je moja, ima valed tega, da kupuje jako velike množine blaga, ki jih plačuje sproti v gotovini, in vsled drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki so potem v prid tudi kupcem.

Dražestni vzorci zasebnim naročiteljem zastoj in post-nine preste. — Knjige vzorcev z bogato vsebino, kakršnih doslej še ni bilo, za krojače poštnine prosto.

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano za c. kr. uradniške uniforme, tudi za veterance, gasilna društva, telovadce, livreje, sukno za biljarde in igralne mize, prevleke za vozove.

Največja zaloga štajerskega, koroškega, tirolskega lodna itd. za gospode in gospe po originalnih tovarniških cenah v tako veliki izbiri, kakršne ne more nuditi niti dvajsetna konkurenca.

Največja izbira samo finega, trpežnega sukne-nega blaga za gospe. v najbolj modernih barvah. Blago, ki se da prati, potni plačji od 4—14 gld., potem tudi **krojaške potrebščine** (kakor podšiv za rokave, gumbi, šivanke, konec itd.).

Ceni primerno, pošteno, trpežno, čisto volneno suk-neno blago in ne malovredne cunjje, ki komaj toliko stane-jo, kolikor iznaša zaslužek krojačev, priporoča

J. STIKAROVSKY

v Brnu (Avstr. Manchester).

Največja tovarniška zaloga sukna v vrednosti 1/2 milj. gld. Razpošiljanje le proti povzetju.

Svarilo! Agenti in krošnjari prodajajo svojo nič-vredno robo čisto za „Stikarovsky-jevo blago“. Da se pride takim sleparijam v okom, ki so na škodo p. n. kupovalcem, javljam, da takim ljudem ne prodajam blaga pod nobenim pogojem. (19-19)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po vozi osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des Selthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Curih, Steyr, Lino, Budejovice, Plana, Marjine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipaljo, Dunaj via Amstetten.

Ob 3. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje. Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Solnograd.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, des Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregio, Curih, Genova, Paris, des Klein Reifling, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plana, Marjine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipaljo, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Razn. tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 minut popoldne osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 6. uri 59 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marjinih varov, Plana, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marjinih varov, Plana, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Parisa, Geneve, Curiha, Bregio, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 3. uri 39 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.

Razn. tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 minut zvečer osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik. „ 9. „ 05 „ popoldne „ „ „ 10. „ 50 „ zvečer „ „ „ „ 10. „ 10 „ zvečer „ „ „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. zjutraj iz Kamnika „ 17. „ 15 „ dopoldne „ „ „ 18. „ 30 „ zvečer „ „ „ 9. „ 55 „ zvečer „ „ „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

(5-144)

Ljubljana

pred potresom.

33 x 50 cm.

Komad po 30 kr., po pošti 5 kr. več, dobiva se v „Narodni Tiskarni“.

Plemeniti raki!

Sveže lovljeni, **skačočci**, dobro zamotani, poštnina in embalaža prosta.

100—120 komadov lepih namiznih rakov gld. 3.—
75—80 „ velikih „ 3.50
55—60 „ velikanov z dvema tolstima „ 4.40
32—35 „ debelima škarjama „ 5.50
„ solo-velikanov, izbrane, naj-večje živali, od 15 otm. naprej „ 5.50

Jamči se za to, da dospo živi, skačočci.

Gosje perje!

skubljeno z roko, bliščeče belo, gld. 1.25, isto perje nesku-bljeno 85 kr., puh bliščeče belo, non plus ultra gld. 2.25 funt poštnine prosto. Vse po povzetju razpošilja

Henr. Schapira, Buczac, Galicija.

Opazka: Referencije so na razpolaganje. (743-22)

Cesarsko-jubilejske cerkveno-zgradbene srečke à 1 gld.

Zadnji teden!

(762-10)
Glavni dobiček 30.000 goldinarjev vrednosti.
Srečke priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

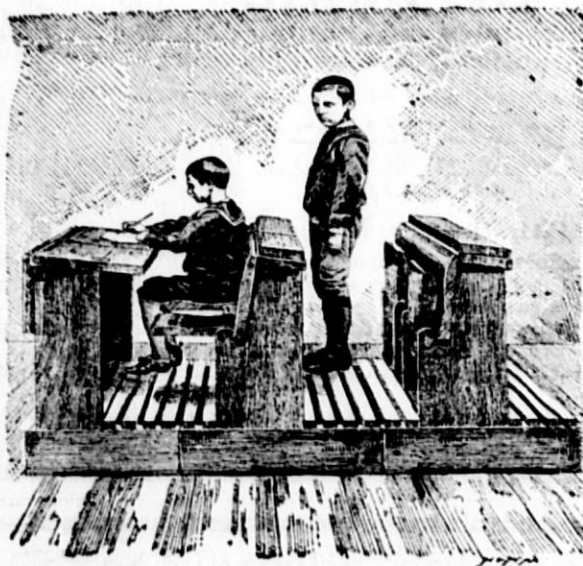
Cement

železniške šine, traverze, cinkasto in pocinkano ploščevino železo za vezi kovanje za okna in vrata sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo **znižanih cenah**

Andr. Druškovič

trgovec z železnino (442-22)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

Pozor! Pozor!
Vsem sl. c. kr. okr. in kraj. šol. svetom, šol. voditelj-stvom in prijateljem šole!

Nova šolska klop

patent Flor. Rozman

c. kr. vladno priznana, higijenično in tehnično kot najboljša ocenjena, se izdeluje z dv. ma in več sedeži, z letvenim podnožjem in brez njega, po nizkih cenah in jako ugodnih pogojih jedino po izumi-teljevih mizarjih. — Za solidno delo, trdnobo in lep les se garan-tuje. — **Ceniki** s sliko, natanč-nimi dimenzijami **brezplačno** in **franko**. (430-6)

V obilo naročbo se priporoča z odličnim spoštovanjem

Flor. Rozman

učitelj v Krškem.

Prva žebljarska zadruga

v Kropi na Gorenjskem

ponuja vsem p. n. gg. trgovcem, podjetnikom, obrtnikom iz najboljšega železa solidno izdelane

žeblje, verige in drugo raznovrstno železnino, posebno za stavbe

po najnižji ceni.

(593-5)

Ceniki na zahtevo poštnine prosto in zastoj.

Elegantni album

— Ljubljana po potresu

in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši vseh do sedaj izišlih, po jako nizki ceni samo 40 kr. in opis potresa zraven zastoj — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zahteva naj se le Paulinov elegantni album ali ilustrovana knjižica, ki se dobivata po vseh knjigarnah. V blagohotno naročanje se priporoča

(843—3) Jos. Paulin v Ljubljani.

V najem se oddajo na več let dve gostilni in dve prodajalnici

s specerijskim blagom, z železnino in drobno robo, z vso opravo in zalogo blaga.

Obe prodajalnici in gostilni so na dobrem mestu s stalnimi odjemalci in gosti. Prevzeto blago se bo plačevalo na obroke in po dogovoru. — Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(854—2)

Mnoge priznanice. Plemenite rake

gladke z rudečimi luščinami, razpošilja vedno sveže lovljene, z garancijo, da dospó živi, poštnine in carine prosto povsod 150—170 komadov lepih rakov za juho z dvema debelima ščipalicama po 2 gld. 50 kr., 80—90 namiznih rakov po 3 gld. 50 kr.

(834—6)

D. M. ANDERMANN, Brody, (Galicija).

Sesalke
in
brizgalnice
vsake vrste
motorje
za na veter, za zgret zrak in petrolejske motorje v svrhu napeljevanja vode ali pa za poganjanje strojev vasi, grščine, gospodarstva al. kmetije, ville, vrte itd.

A. KUNC, Moravska, Bela cerkev
specijalna tovarna. b. 445—11

Ilustrovani prospekti zastoj.

Za Ljubljano in okolice
iščemo spretnega agenta v svrhu razpečevanja zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Visoka provizija in eventualno stalna plača. (507-17)
Menjalnično društvo glavnega mesta Budimpešte Adler & Co.

Otroški vozički

v veliki izbéri, nova pošiljka došla.

Cena od 5 gld. naprej pri 863—2)

Fr. Stampfel-u v Ljubljani
na Kongresnem trgu, Tonhalle.

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom

Marijinceljske kapljice.

Te kapljice so zelo spešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujoče, ustavljajo krč in krepčajo želodec; rabijo pri napenjanju in započenosti, preobloženem želodcu z jedli in pijačami i. t. d.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani. (822-26)

Pošilja se vsak dan po pošti proti povzetju.

Učenec

star 12—14 let, ki je obiskoval naj prvi razred srednje šole, vzprejme se takoj v specerijsko in galanterijsko prodajalnice na deželi. — Več se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(807—8)

Tovarna parketov

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo vsem gospodom lesnim trgovcem, posebno onim, kateri trgujejo s hrastovi, da naša tovarna

kupuje hrastove deščice

na vagone in jih prevzame tudi od 15 do 20 vagonov. — Kupčija se skl-ne za celo leto.

827—4)

Podružnica v Ljubljani

zagrebškega stavbnega podjetništva

Pilar, Mally & Bauda

arhitekt, inženirji in mestni stavbeni mojstri.

Tehnični bureau: (726—16)

Trubarjeve ulice št. 1 (blizu St. Jakobskega mostu).

Ure za dogovore od 2. do 3. ure popoldne.

Prevzemanje in izvrševanje načrtov, projektov, proračunov stroškov, novih zgradb in prezidav sploh stavbnih del vsake vrste.

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 16, vhod piazza della Caserma

(nasproti veliki vojašnici)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicikle).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer v Frankobrodu in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton, Angleško.

Kolesa „Adler“ so sveovoznana in se rabijo v nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje. — Cenike pošilja se poštne prosto.

(728—12)

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti moja skladišča v Frančiškanskih ulicah št. 12 in na Sv. Jakoba trgu št. 9 in mi v zvezi vsemu prizadevanju ni mogoče, najti drugih pripravnih prostorov, in ker sem blago iz jednega skladišča spravil v tako slabo klanico, da utegne isto v jesenskem deževnem vremenu izgubiti gotovo vso svojo vrednost, sem prisiljen, svoje blago

pod prvotno nakupno ceno

razprodajati, in vabim slavno p. n. občinstvo k prav mnogobrojnemu obiskovanju z zagotovilom, da ne bode nikomur žal, da je porabil to ugodno priliko za kupovanje, ker gotovo nikdar več ne doboče tako cenene blaga.

M. Pakič

trgovec z lesno robo, pletenino, sili in rešetl. žimo in halugo v Ljubljani, Šolski drevored.

P. n. Osobito si usojam opozarjati na mojo od mojih delalcev tkano

konjsko žimo

katero kupujem neobdelano v Bosni, Ogorski, Štirski in Kranjski in jo dam potem tkati, torej jo gotovo lahko oddam po najnižji ceni; istotako na

Crin d' Afrique (haluga ali morska trava)

za katero robo robo sem od Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique v Alžirji glasom sklepnega pisma z dne 15. septembra 1891. leta prevzel samoprodajo za Ljubljano in Kranjsko.

Istotako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za kupovanje na trgu, košarice za potovanja, žilnih tkanin, pletenin za ograjenje vrtov, lesnih preprog, cekerev za šole in gospodinjstvo, nožnih preprog, slamnatih in kokosovih i. t. d.

P. n. vranjem naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku.

(847—3)

Štajersko deželno zdravilišče

Rogatec-Slatina.

Postaja južne železnice Poljičane. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pivno in kopelno zdravljenje in zdravljenje s sirotko in elektriko.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnoznane kislece, sodržujoče Glauber-jevo sol, priporočevane od prvih medicinskih avtoritet pri boleznih prebavnih organov in dihal, in sicer:

Tempeljski vrelec kot najboljša osvežujoča pijača,

Styria-vrelec kot preskušeno zdravilo

razpošilja v sveži polniti oskrbnistvo kopališča Rogatec-Slatina.

(491—12)

Razglas javne dražbe.

V ponedeljek dne 8. julija t. l. prodajalo se bode na javni dražbi vse blago iz R. Knific-eve konkurzne mase v prejšnji trgovini R. Knifica v Vipavi in sicer v večjih partijah tudi pod cenilno vrednostjo.

V konkurzno maso spada zlasti veliko modernega manufakturnega in tudi nekaj specerijskega blaga, dalje dobro ohranjena trgovska in hišna oprava.

Začetek javne dražbe ob 8. uri dopoldne.

Oskrbnik konkurzne mase:

Dr. Dragotin Treo

odvetnik v Postojini.

(848—3)

Popolna razprodaja.

Zaradi opustitve trgovine se po znatno znižanih cenah razprodaja kuhinjsko posodje, okovi, orodje, peči, krtače itd.

pri

(810—7)

Alb. Achtschin-u

Ljubljana, Gledališke ulice št. 8.